

Xalq so'zi

O'zbekiston —
kelajagi
buguk
davlat

2024-YIL — YOSHLAR VA BIZNESNI QO'LLAB-QUVVATLASH YILI

1991-yil 1-yanvardan chiqa boshlagan

WWW.XS.UZ

E-mail: Info@xs.uz

2024-yil 20-aprel, № 77 (8700)

Shanba

Saytimizga o'tish uchun QR-kodni
telefoningiz orqali skaner qiling.

O'ZBEKISTON VA TOJIKISTON O'RTASIDAGI MUNOSABATLAR TARIXIDA YANGI SAHIFA OCHILDI

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Tojikiston Respublikasi Prezidenti Emomali Rahmonning taklifiga binoan 18-19-aprel kunlari davlat tashrifi bilan ushbu mamlakatda bo'ldi.

Tashrifning birinchi kuni o'tkazilgan muzokaralarda ikki do'st mamlakat xalqlari manfaatiga xizmat qiladigan ko'plab kelishuvlarga erishildi. Xususan, davlat rahbarlari ikki tomonlama munosabatlarda yangi tarixiy bosqichni boshlab bergan Ittifoqchilik munosabatlari to'g'risidagi shartnomani imzoladilar.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Tojikistonga davlat tashrifining ikkinchi kuni ushbu mamlakat Oliy Majlisi Namoyandagon majlisi Raisi Mahmadoir Zokirzoda bilan uchrashuv bilan boshlandi.

Uchrashuvda O'zbekiston bilan Tojikiston o'rtasidagi ko'p qirrali strategik sheriklik va ittifoqchilik munosabatlarida bugun yuksak darajaga erishilgani mamnuniyat bilan qayd etildi.

Parlamentlararo almashinuvni yanada faollashtirish, kooperatsiya loyihalari va madaniy-gumanitar dasturlarni qo'llab-quvvatlash va ilgari surish uchun sohaviy qo'mitalar va hududiy kengashlar darajasida samarali aloqalarni kengaytirish masalalari muhokama qilindi.

Qabul qilingan hujjatlarni xatlovdan o'tkazish hamda oliy darajadagi kelishuvlarning o'z vaqtida ro'yobga chiqarilishi ustidan parlament nazoratini amalga oshirishda ikki mamlakat deputatlarining muhim roli qayd etildi.

Shundan so'ng O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Tojikiston Respublikasi Bosh vaziri Qohir Rasulzodani qabul qildi.

O'zbekiston — Tojikiston strategik sheriklik va ittifoqchilik munosabatlarini

yanada kengaytirish masalalari muhokama qilindi.

Davlatimiz rahbari kuni kecha Ittifoqchilik munosabatlari to'g'risida tarixiy shartnoma imzolanganini ta'kidladi. Shu ma'noda, oliy darajada erishilgan barcha kelishuvlar ikki mamlakat hukumatlari tomonidan so'zsiz amalga oshirilishi muhim ekan qayd etildi.

Shu maqsadda qo'shma "Yo'l xaritasi"ni ishlab chiqish va Bosh vazirlarning uchrashuvlarini tizimli ravishda tashkil etib borish zarur.

Tovar ayirboshlashni oshirish, chegaradoli savdoni va savdo infratuzilmasini rivojlantirish, avtomobilsozlik, energetika, elektrotexnika, qazib chiqarish, to'qimachilik, farmatsevtika, qishloq

xo'jaligi va boshqa tarmoqlarda sanoat kooperatsiyasini chuqurlashtirish ustuvor vazifalar sifatida ko'rsatib o'tildi.

Ikki mamlakat hududlarining salohiyatidan to'liq foydalanish hamda madaniy-gumanitar almashinuvni kengaytirish muhimligi alohida ta'kidlandi.

O'zbekiston Prezidentining Tojikistonga davlat tashrifi doirasida mamlakatimizning Dushanbe shahridagi elchixonasi yangi binosining tantanali ochilish marosimi bo'lib o'tdi.

Davlat rahbarlari ramziy tasmani kesib, O'zbekiston diplomatik vakolatxonasi binosini ochib berdilar. Ikki mamlakat davlat madhiyalari yangradi.

Prezidentlar elchixona binosida

diplomatlar uchun yaratilgan sharoitlar bilan tanishdilar.

Elchixonada mamlakatlarimiz o'rtasidagi ko'p qirrali strategik sheriklik va ittifoqchilik munosabatlarini yanada rivojlantirishga qaratilgan ishlarni samarali tashkil etish uchun barcha sharoitlar yaratilgan.

Shavkat Mirziyoyev va Emomali Rahmon elchixona Faxriy mehmonlar kitobiga o'z tilaklarini yozib qoldirdilar.

So'ng O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev Tojikiston Prezidenti Emomali Rahmon bilan birgalikda Dushanbedagi Ekspomarkazda tashkil etilgan O'zbekiston sanoat ko'rgazmasiga tashrif buyurdi.

Yetakchilar "Made in Uzbekistan" brendi ostida tashkil etilgan pavilyon bilan tanishdilar. Unda mamlakatimiz

avtomobilsozligining yuqori texnologik mahsulotlari, elektr va qishloq xo'jaligi texnikasi, tayyor oziq-ovqat mahsulotlari, kimyo, to'qimachilik, farmatsevtika va boshqa sanoat tarmoqlarining tovarlari namoyish etilgan.

Davlat rahbarlari yetakchi korxonalar kooperatsiyasini kengaytirish, o'zaro tajriba va texnologiyalar bilan almashish zarurligini ta'kidladilar.

Shu bilan O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning Tojikiston Respublikasiga davlat tashrifi yakuniga yetdi. Dushanbe xalqaro aeroportida davlatimiz rahbarini Prezident Emomali Rahmon kuzatib qo'ydi.

O'ZA.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Matbuot xizmati suratlari.

MUSHTARAK MAQSADLAR VA SAMARALI KELISHUVLAR

Dushanbeda bo'lib o'tgan oliy darajadagi O'zbekiston — Tojikiston sammiti yakunlari xorijiy ekspertlar diqqat markazida

O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyev 18-19-aprel kunlari davlat tashrifi bilan Tojikistonda bo'ldi. Tashrif natijalari uning muvaffaqiyati va samaradorligini ko'rsatdi. Ushbu voqea, avvalo, ikki davlat o'rtasida Ittifoqchilik munosabatlari to'g'risidagi tarixiy shartnomaning imzolanishi, shuningdek, ko'p qirrali O'zbekiston — Tojikiston hamkorligining deyarli barcha jabhasini qamrab olgan 30 ga yaqin hujjatlar to'plamining imzolanishi bilan ajralib turdi.

Dunyo nigohi

Xorijiy ekspertlarning aytishicha, ikki tomonlama munosabatlarning bunday yuqori darajaga ko'tarilishiga O'zbekistonning Markaziy Osiyoda yaxshi

qo'shnichilik, o'zaro manfaatli hamkorlikni mustahkamlash, umumiy salohiyatni rivojlantirish va barqaror taraqqiyotni ta'minlash borasidagi sa'y-harakatlari natijasida erishildi.

Rudi FANG, "CASEA" Markaziy va Janubi-Sharqiy Osiyo biznes palatasi bosh direktori (Singapur):

— Markaziy Osiyo mintaqasi bilan ishbilarmonlik aloqalarini rivojlantirishga qaratilgan Singapur biznes hamjamiyatining vakili sifatida O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning qo'shni Tojikistonga davlat tashrifini katta ishtiyoq bilan kuzatdim.

Mening qiziqishimga sabab bo'lgan bir qator omillar mavjud. Birinchidan, Singapur biznesi, dunyoning boshqa ko'plab mamlakatlaridagi kompaniyalar

singari katta bozorlarga qiziqadi. Shu sababli mamlakatlar mintaqadagi qo'shnilari bilan yaqin aloqada bo'lib, birgalikda umumiy bozorni shakllantirish uchun huquqiy, siyosiy va iqtisodiy shart-sharoitlarni yaratganda, biz, albatta, mamnuniyat bilan qabul qilamiz.

Ushbu yondashuv Singapur qarashlariga ham to'liq mos keladi. Mamlakatimiz tashqi siyosatining asosini mintaqadagi qo'shnilar bilan yaqin munosabatlar tashkil qiladi. Hech kimga sir emaski, aynan "Qo'shningga rivojlanish uchun imkon ber" ("Prosper thy neighbour") tamoyili tufayli Singapur

ko'p jihatdan butun dunyoda tan olingan iqtisodiyot va siyosatdagi yutuqlarga erishdi. Singapur boyib, rivojlanib borar ekan, u o'zini yopmaslikka harakat qildi, aksincha, yutuqlarini qo'shnilar bilan baham ko'rди. Mamlakatimiz qo'shni davlatlarga investitsiya kiritdi, u yerdagi kompaniyalarni qo'shma loyihalarga jalb qildi.

Ushbu yondashuv qo'shnilarimizning farovonligini oshirishga va shunga mos ravishda mintaqada o'zaro ishonch va hamkorlikni mustahkamlashga katta hissa qo'shdi. Endi Janubi-Sharqiy Osiyodagi aksariyat davlatlar xuddi shu mantiqqa rioya etishga harakat qilmoqda.

Aks sado

IKKI TOMCHI SUVDEK O'XSHASH IKKI MILLAT

O'zbek va tojik xalqlarining qon-qardoshlik rishtalari olis davrlarga borib tutashadi. Quvonchli va sinovli kunlarni birgalikda boshdan kechirgan bu ikki xalq bugunga kelib "ikki tilda so'zlashuvchi bitta xalq" darajasiga ko'tarildi. Yashash tarzimiz deyarli bir xil, bir iqlim va mintaqada istiqomat qilamiz, urf-odatlarimiz, kiyninish madaniyatimiz, to'y-tomosh va hunarmandchilgimiz hamda ma'rifat va san'atimizda deyarli farq yo'q. Shu ma'noda, ularni ikki tomchi suvdek ikki millat, desak, mubolag'a bo'lmaydi.

Ana shu omillardan kelib chiqib, keyingi yillarda O'zbekiston va Tojikiston o'rtasidagi hamkorlik munosabatlari oliy darajaga ko'tarilib borayotgani, o'zaro ishonchga asoslangan faol muloqot va do'stona munosabatlar izchillik kasb etayotgani barchamizni birdek mamnun qiladi.

Davlatimiz rahbarining yuksak irodasi tufayli yaqin qo'shnilarimiz bilan bundan yetti yil muqaddam asos solingan o'zaro yaqinlik

siyosati bugunga kelib o'zining ulkan natijalarini bera boshladi. Ikki davlat manfaatlariga xizmat qilayotgan savdo-iqtisodiy hamda madaniy-gumanitar aloqalar ko'lami yildan-yilga kengayib bormoqda.

Shu o'rinda ba'zi raqamlarni keltirib o'tmoqchimiz. "Iqtisodiy sharh" jurnali ma'lumotiga ko'ra 2023-yilda O'zbekiston va Tojikiston o'rtasidagi o'zaro tovar ayirboshlash hajmi 756,8 million dollarga teng bo'lgan.

ITTIFOQCHILIK ALOQALARINING MUHIM BOSQICHI

O'zbek va tojik — tarixi va taqdiri uyqash, tutumi, e'tiqodi bir, madaniyati, urf-odatlari o'xshash. Xalqlarimiz o'rtasidagi yaqinlik bugungi kunda yangi bosqichga ko'tarilib, azaliy do'stlik rishtalari yanada mustahkamlanib bormoqda. Ayniqsa, ikki davlat Prezidentlarining siyosiy irodasi va uzoqni ko'zlab yuritayotgan oqilona siyosati tufayli keyingi yillarda mamlakatlarimizning ko'p qirrali hamkorligi yangi bosqichga ko'tarildi.

Xususan, 2017-yilda ikki mamlakat o'rtasidagi tashqi savdo aylanmasi 237,9 mln. dollarni tashkil qilgan bo'lsa, 2023-yil yakuniga kelib ushbu ko'rsatkich uch barobarga ortgan. Bugungi kunda O'zbekistonda tojik kapitali ishtirokida 289 ta, Tojikistonda esa mamlakatimiz rezidentlari ishtirokida 71 ta korxona faoliyat ko'rsatmoqda. 2023-yil oxiriga qadar Investitsiya dasturi doirasida

Tojikistonning qariyb 50 million AQSH dollarilik sarmoyasi o'zlashtirilgan.

Shu o'rinda aytib o'tish joizki, O'zbekistonda 1,7 milliondan ziyod tojik diasporasi vakillarining milliy o'ziga xosligi, tili, madaniyati va an'analarini asrab-avaylash uchun barcha sharoit yaratilgan. Yurtimizdagi mavjud maktablarning 253 tasida ta'lim tojik tilida olib borilmoqda.

ISHBILARMONLIK MUHITINI YARATISH UCHUN QULAY SHART-SHAROITLAR

Oliy Majlis Senati Raisi, Xotin-qizlarning jamiyatdagi rolini oshirish, gender tenglik va oila masalalari bo'yicha respublika komissiyasi raisi Tanzila Norboyeva Toshkent viloyatining Yangiyo'l hamda Zangiota tumanlarida bo'ldi.

Jarayon

Aytish joizki, Senat Raisi rahbarligidagi respublika ishchi guruhi tashabbusi bilan Yangiyo'l tumani tajribasi bo'yicha 64 ta mahallaning har bir ko'chasi hamda xonadonida "mahalla yetiligi" tomonidan xatlov o'tkazildi. Shu jarayonda rasmiy daromadga ega bo'lmagan ishsizlar, kasb-hunarga o'qitiladigan va tadbirkorlik

qilish istagidagi aholi vakillari ro'yxati shakllantirildi.

Hozirga qadar 301 nafar fuqaro ishga joylashtirildi, shundan 189 nafari ayollardir. Ayni chog'da 87 fuqaroga 1,9 milliard so'm miqdorida oilaviy tadbirkorlik dasturi doirasida imtiyozli kredit ajratilib, ular tadbirkorlik faoliyatiga jalb qilindi. Shularga mos ravishda 465 nafar aholi yo'nalishlar kesimida o'zini o'zi band etgan bo'lsa, 81 nafar ayol kasb-hunarga o'qitildi.

HAMKORLIK RIVOJI VA GALDAGI REJALAR

Oliy Majlis Qonunchilik palatasining Xalqaro ishlar va parlamentlararo aloqalar qo'mitasi tomonidan "O'zbekiston va Xitoy: o'zaro iqtisodiy va investitsiyaviy hamkorlik rivoji va istiqboldagi rejalar" mavzuida xalqaro davra suhbatlari o'tkazildi.

Davra suhbatlari

Tadbirni Oliy Majlis Qonunchilik palatasi Spikerining birinchi o'rinbosari A. Saidov hamda Xitoy Xalq Respublikasining O'zbekistondagi Favqlodda va muxtor elchisi Yuy Szyun kirish so'zi bilan ochib, O'zbekiston va Xitoy o'rtasidagi strategik munosabatlar o'zaro ishonchli hamkorlik, do'stlik, faol iqtisodiy, investitsiyaviy, madaniy, innovatsion muloqotlar ko'rinishida yanada mustahkamlanayotganini alohida qayd etdilar.

ISHBILARMONLIK MUHITINI YARATISH UCHUN QULAY SHART-SHAROITLAR

T. Norboyeva tashrif doirasida dastlab Yangiyoʻldagi Tomorqachilikni rivojlantirish milliy markazida tashkil etilgan 67 nafar ehtyojmand ishsiz fuqaroga motokultivator topshirish marosimida ishtirok etdi.

Toshkent viloyati va tumanlari hokimlari hamda ularning oʻrinbosarlari, "mahalla yetittilgi", mahalliy Kengashlar deputatlari, faollar qatnashgan tadbirda aholi, ayniqsa, xotin-qizlar bandligini taʼminlash, ularni tadbirkorlik faoliyatiga keng jalb etish hamda tomorqa

yerlaridan unumli foydalanish, bu orqali yuqori daromad olishni taʼminlash asosiy maqsad qilinganligi alohida aytib oʻtiladi.

Senat Raisi bu motokultivatorlar aholining boʻsh turgan tomorqalardan samarali foydalanishiga, oʻz oʻzini band qilishiga, qolaversa, mahalla odamlarining yerlarini haydab berish orqali qoʻshimcha daromad olishiga, tomorqadan unumli foydalanish evaziga yurtimizda oziq-ovqat xavfsizligini taʼminlashga xizmat qilishini taʼkidladi.

Minitexnikalarni topshirish chogʻida ushbu ishlar tashkil etilishidan oldin vaziyat sinchkov oʻrganilgani, xalqning xohish va istaklari inobatga olingan holda ushbu chora-tadbir amaliyotga joriy qilingani alohida qayd etildi.

Darhaqiqat, qishloq xoʻjaligi sohasida mehnat qiladigan har bir insonning joniga oro kiradigan narsa, eng avvalo, ilgʻor texnikadir. Buni minitexnikalarga ega boʻlgan aholi vakillari ham bot-bot eʼtirof etishdi.

Shundan soʻng Senat Raisi mahallalarda boʻlib "mahalla yetittilgi",

aholi vakillari bilan suhbatlashdi. Ularning faoliyati, shart-sharoitlari bilan qiziqdi.

Yangiyoʻl tumanidagi "Niyozboshi" MFYda "mahalla yetittilgi" bilan suhbat jarayonida hududdagi holat, ishsiz opa-singillarimiz bandligini taʼminlash, ularning jamiyatdagi faolligini oshirish borasidagi ishlarga eʼtibor qaratildi. Bu yoʻnalishdagi ijobiy natijalar koʻlamini oshirish uchun zarur koʻrsatmalar berildi.

Suhbat davomida qayd etilganidek, mahalladagi 526 ta xonadondan 420

tasida issiqxonalar qurilgan va ularda pomidor, bodring, bulgʻor qalampiri va koʻkatlar yetishtirilib daromad olinmoqda. Muhimi, ushbu oilalar aʼzolarining bandligi taʼminlangan.

Shundan soʻng Senat Raisi Zangiota tumanidagi "Olmazor" mahalla fuqarolar yigʻinida boʻlib, "mahalla yetittilgi" bilan dildan suhbatlashdi. Mahallada ochilgan kutubxonada kechgan muloqot asnosida esa bu nafaqat yoshlar, balki yoshi ulugʻ insonlarning ham kitob oʻqishga boʻlgan qiziqishini oshirishda muhim ahamiyat kasb etishi urgʻulandi.

Shuningdek, tashrif davomida mahalladagi xonadonlar egalari bilan samimiy suhbatlar oʻtkazildi.

"Xalq soʻzi".

QONUNLAR YALPI MAJLISGA KIRITISH UCHUN TAVSIYA ETILDI

Oliy Majlis Senatining Xalqaro munosabatlari, tashqi iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar va turizm masalalari qoʻmitasi majlisida senatorlar, vazirlar va idoralar, Qoraqalpogʻiston Respublikasi Joʻqorgʻi Kengesi, xalq deputatlari viloyat Kengashlari doimiy komissiyalari vakillari, ekspertlar, Yoshlar parlamenti aʼzolari hamda OAV xodimlari qatnashdi.

Senat qoʻmitasida

Tadbirda ishtirokchilar tomonidan Senatning galdagi yalpi majlisiga kiritilishi rejalashtirilgan masalalar, jumladan, "Sanoat namunalarini xalqaro roʻyxatdan oʻtkazish toʻgʻrisidagi Gaaga bitimining Jeneva aktiga (1999-yil 2-iyul, Jeneva) Oʻzbekiston Respublikasining qoʻshilishi haqida"gi hamda "Ijrochilar, fonogramma tayyorlovchilar va eshittirish tashkilotlari huquqlarini muhofaza qilish toʻgʻrisidagi xalqaro konvensiyani (Rim, 1961-yil 26-oktabr) ratifikatsiya qilish haqida"gi qonunlar muhokama etildi.

Senatorlar Oʻzbekistonning Gaaga bitimi Jeneva aktiga qoʻshilishi oʻz sanoat mahsulotlarini, avvalo, tashqi bozorda ilgari surishdan manfaatdor subyektlarga mavjud milliy tizimlarga qaraganda sanoat namunalarini roʻyxatdan oʻtkazishning soddalashtirilgan tartib-taomilini olish imkonini berishini taʼkidladi.

Muhokama davomida ushbu bitim mamlakatimizning jahon texnologiya bozorida oʻz taʼsirini oshirish imkonini berishi, xalqaro imijiga ijobiy taʼsir koʻrsatishi hamda Jahon savdo tashkilotiga aʼzo boʻlish yoʻlida muhim

qadam vazifasini oʻtashi alohida taʼkidlandi.

"Ijrochilar, fonogramma tayyorlovchilar va eshittirish tashkilotlari huquqlarini muhofaza qilish toʻgʻrisidagi xalqaro konvensiyani (Rim, 1961-yil 26-oktabr) ratifikatsiya qilish haqida"gi qonun ahdlashuvchi davlatlarda ijrochilar, fonogramma tayyorlovchilar va eshittirish tashkilotlarining intellektual huquqlarini himoyalashga qaratilgan.

Mazkur qonun imzolanganach, Oʻzbekiston turdosh huquqlar sohasidagi xalqaro standartlarni joriy etish boʻyicha majburiyatlarni oʻz zimmasiga oladi, bu esa bozor munosabatlari yanada rivojlantirish va yurtimizning investitsiyaviy jozibadorligini oshirishga xizmat qiladi.

Tadbirda milliy qonunchilikning shu xalqaro hujjatlar qoidalarga muvofiq, ularni ratifikatsiya qilishdan kutilayotgan natijalar hamda keyinchalik uning implementatsiyasi mexanizmlari masalalari ham koʻrib chiqildi.

Qonunlar qoʻmita tomonidan Senatning navbatdagi yalpi majlisi kun tartibiga kiritish uchun tavsiya etildi.

"Xalq soʻzi".

Senator MDH PAning doimiy komissiyasi gigʻilishida ishtirok etdi

Kuni kecha boʻlib oʻtgan MDH Parlamentlararo Assambleyasi Siyosiy masalalar va xalqaro hamkorlik boʻyicha doimiy komissiyasining navbatdagi majlisida Oliy Majlis Senatining Xalqaro munosabatlari, tashqi iqtisodiy aloqalar, xorijiy investitsiyalar va turizm masalalari qoʻmitasi raisi Ravshanbek Alimov ishtirok etdi.

Muhokama

Gibrid shaklida uyushtirilgan tadbirda Ozarbayjon, Armaniston, Belarus, Qozogʻiston, Qirgʻiziston, Rossiya va Tojikiston parlamentlari vakillari ham qatnashdi.

Tadbirda komissiya aʼzolari tomonidan MDH PA Kengashi muhokamasi uchun taqdim etiladigan qator hujjatlar loyihalari muhokama qilindi. Ayni chogʻda Assambleyaning BMT hamda boshqa xalqaro tashkilotlar bilan terrorizmga

qarshi kurashish sohasidagi oʻzaro hamkorligi, parlamentlararo birlashmalar tadbirlari toʻgʻrisidagi axborot eʼshildi.

Xususan, MDH PAning Falastin davlatining Gʻazo sektoridagi vaziyat toʻgʻrisidagi Bayonoti va MDH PA huzurida kuzatuvchi maqomi toʻgʻrisidagi nizom loyihalari koʻrib chiqildi.

Muhokama davomida bildirilgan Oʻzbekiston Respublikasining nuqtai nafari va takliflari tadbirning yakuniy hujjatlarida oʻz ifodasini topdi.

"Xalq soʻzi".

OCHIQ VA SAMIMIY MULOQOTLAR

MUROJAATLARNI JOYIDA OʻRGANISH IMKONINI BERMOQDA

Avval xabar berilganidek, shu kunlarda Oliy Majlis Qonunchilik palatasi deputatlari hududlarda boʻlib xalq bilan ochiq muloqotlar oʻtkazayotir, mamlakatda amalga oshirilayotgan shiddatli islohotlar, yangi qabul qilinayotgan qonunlar mazmun-mohiyati va ahamiyatini keng jamoatchilikka, tadbirkorlik subyektlariga tushuntirmoqda.

Deputatlar — hududlarda

Shuningdek, deputatlar "Yashil makon" umummilliy loyihasi hamda Sayxunobod tajribasi doirasida olib borilayotgan keng qamrovli ishlar bilan yaqindan tanishmoqda.

Chunonchi, parlament quyi palatasi Spikeri oʻrinbosari, OʻZXP fraksiyasi rahbari U. Inoyatov va bir guruh deputatlar Surxondaryo viloyatining Termiz shahrida boʻlib aholi bilan uchrashuvlar oʻtkazdi.

"Oʻzbekiston" MFYda mahalliy Kengash deputatlari, "mahalla yetittilgi" ishtirokida boʻlib oʻtgan muloqotda Qonunchilik palatasida yaqinda qabul qilingan — "Oʻzboshimchalik bilan egallab olingan yer uchastkalariga hamda ularda qurilgan binolar va inshootlarga boʻlgan huquqlarni eʼtirof etish toʻgʻrisida"gi qonunda belgilangan normalarni ahamiyati tushuntirildi.

Qayd etilganidek, qonun bilan yer uchastkasi va unda qurilgan imoratga boʻlgan huquqni, shuningdek, yakka tartibdagi uy-joy qurilgan oʻzboshimchalik bilan egallab olingan yer uchastkasiga ijara huquqini eʼtirof

etishning aniq tartiblari belgilanmoqda.

Shu bilan birga, fuqarolar tomonidan ortiqcha egallangan yer uchastkasiga, bogʻdorchilik va uzumchilik shirkatlari hududidagi turarjoylar egallagan yer uchastkasiga ijara huquqini eʼtirof etishning huquqiy asoslari belgilab berilyapti.

Muloqotlar jarayonida qonundagi normalar yuzasidan ishtirokchilarning savollarga deputatlar tomonidan atroflicha javoblar berildi.

Qonunchilik palatasi Spikeri oʻrinbosari, Oʻzbekiston Ekologik partiyasi fraksiyasi rahbari Xayrullo Gʻafforov hamda bir guruh deputatlarining Fargʻona viloyatida aholi bilan uchrashuvlari gʻoyatda qizgʻin kechdi.

Quvasoy shahridagi "Pakana" va "Isfayramsoy" mahalla fuqarolar yigʻinlarida boʻlib oʻtgan uchrashuvlarda keyingi yillarda Qonunchilik palatasida muhokama etiladigan har bir qonun loyihasida saylovchilarning manfaatlari oʻz aksini topayotgani, bu qonunlarning

yanada pishiq va xalqchil boʻlishiga xizmat qilayotgani aytib oʻtiladi. Xususan, yaqinda quyi palatada qabul qilingan yer uchastkalariga boʻlgan mulk va ijara huquqini eʼtirof etishga qaratilgan qonunning ahamiyati haqida tushuntirishlar berildi.

Ishchi guruh aʼzolari mazkur uchrashuvlari davomida Toshloq tumanidagi bir qator mahallalarda ham boʻlib "mahalla yetittilgi" faoliyati bilan yaqindan tanishdi, aholi vakillari bilan ochiq muloqotlar qildi.

"Yashil makon" umummilliy loyihasi doirasida viloyatda olib borilayotgan ishlar, Sayxunobod tajribasi doirasida joylarda amalga oshirilayotgan keng qamrovli ishlar bilan tanishildi.

Uchrashuvlar davomida saylovchilarni oʻylantirib kelayotgan bir qator masalalarga deputatlar tashabbusi bilan yechim topildi. Fuqarolar aholi bilan muloqotlar jarayonida aniqlangan qator muammolar parlament aʼzolari koʻmagi bilan yechim topayotgani, bu, oʻz navbatida, odamlarning davlatga boʻlgan ishonchini yanada oshirishga xizmat qilayotganini bildiradi.

Quyi palata deputati Jahongir Abdurasulov Asaka tumanidagi bir qator mahallalar, xonadonlarda boʻlib fuqarolar bilan uchrashdi, oʻrganilgan muammolarni qonuniy yoʻsinda hal etish chora-tadbirlarini koʻrdi.

Deputat dastlab tumandagi Bobur nomidagi MFYda oʻz tomorqasida moʻjazzina issiqxona tashkil etgan,

shuningdek, chorvachilik qonunchilik va parrandachilik bilan shugʻullanib, oila farovonligini taʼminlayotgan xonadonlarda boʻldi.

Oʻrganishlar davomida aholiga tomorqadan samarali foydalanish, yiliga ikki-uch marotabagacha hosil olish boʻyicha zarur tavsiyalar berildi. Shu bilan birga, xonadon egalarini oʻylantirib kelayotgan qator masalalarga joyida ijobiy yechim topildi.

Keyingi manzil — tumandagi Ibn Sino nomidagi MFY boʻldi. Bu yerda xalq vakili oʻz xonadonida chevarachilik bilan shugʻullanib koʻplab xotin-qizlarning bandligini taʼminlab kelayotgan tadbirkorlar faoliyati bilan yaqindan tanishdi.

Suhbat jarayonida yurtimizda tadbirkorlikni rivojlantirish, oʻz biznesini yoʻlga qoʻyish istagidagi fuqarolarga yaratilayotgan imkoniyatlar, qulayliklar haqida batafsil maʼlumot berildi. Imtiyozli kredit olish istagida yurgan xotin-qizlarga amaliy yordam koʻrsatildi.

Parlament quyi palatasi deputati Feruza Nigmatova Jizzax viloyatining Gʻallaorol tumanida fuqarolarning tumshur sharoitlarini oʻrgandi, ijtimoiy soha obyektlari, tadbirkorlik subyektlari faoliyati bilan tanishdi.

Bugungi kunda tumandagi Obod mahallasida yashovchi Qoʻqberdi Ochilov, Habiba Ochilova, Xurshiddin Akramova va Abdulkavim Abilqosimov dehqonchilikning hadisini olgan, har qarich yerdan samarali

foydalanayotgan oilakorlardan hisoblanadi. Xususan, fuqaro X. Akramova tijorat bankidan 33 million soʻm imtiyozli kredit olib, issiqxona tashkil qilgan. Ayni paytda u pomidorning oʻzidan yiliga 50 million soʻmgacha daromad olmoqda.

Tumandagi "Sarbozor" MFY Yangi bogʻ koʻchasida istiqomat qiluvchi Abdurauf Boʻronov ham oʻz xonadonida parranda, asalari, chorva mollari boqishni yoʻlga qoʻyib, yaxshi daromad olgani. Hozirda u faoliyatini kengaytirish maqsadida yana 35 sotix maydonda bogʻdorchilik va koʻchatchilik bilan shugʻullanishni boshladi. Va bu bilan oʻn nafar mahalladoshini doimiy ish bilan taʼminladi.

Yerga mehr bilan ishlov berilsa, dasturxon toʻkish, roʻzgʻor obod boʻladi, — deydi mirishkor. — Oʻzimdin qiyos, shu tomorqaning orqasidan toʻylar qilyapmiz, farzandlarimizni oʻqitayapmiz, xullas, samarali mehnatimiz ortidan moʻmaygina foyda koʻnyapmiz.

Boʻlib oʻtgan ochiq muloqotlar davomida hudud sharoitidan kelib chiqib tunda tomorqachilikni yanada rivojlantirish, Sayxunobod tajribasini omallashtirish, yerdan samarali hosil olish boʻyicha bir qator takliflar berildi. Mahalliy aholi tomonidan koʻtarilgan koʻplab murojaatlar nazoratga olindi va tegishli idoralar vakillari bilan birgalikda ularning aksariyati joyida hal etildi.

"Xalq soʻzi".

Yaqin Sharq yanainqiroz yoqasida

19-aprel, jumaga oʻtar kechasi Isroil havo kuchlari Eronning markaziy qismiga hujum qildi. Jahon ommaviy axborot vositalari xabarlariga koʻra Isfaxon aeroporti yaqinida portlashlar sodir boʻlgan. Bu Yaqin Sharqdagi shundoq ham tarang vaziyatni izdan chiqarib yuborishi mumkin.

Avvalroq Eron Isroilning barcha yadroviy inshootlari joylashgan hududni aniqlagan va Tel-Aviv agressiyasi sodir boʻlgan taqdirda ularga har qanday vaqtda zarba berishga tayyorligini maʼlum qilgandi. Vaholanki, "Isroilning maqsadi qanday qilib boʻlsa ham Eronni katta urushga tortish, AQSHni unga qoʻshilishga majburlash va hisoblanadi" demoqda xalqaro ekspertlar.

Bir haftacha oldin Eron Isroilga dron va raketalardan iborat hujum uyushtirgandi. Isroil armiyasi maʼlumotiga koʻra Tehron oʻtgan shanbadan yakshanbaga oʻtar kechasi Isroil tomon 300 dan ortiq dron va raketalari uchirdi. Eron armiyasi bu hujumlar mamlakatning Damashqadagi konsulligiga qilingan hujumga javoban amalga oshirilgani va maqsadga erishilganini taʼkidlamoqda.

Oiladagi zoʻravonlik uchun jinoiy jazo kuchaytirildi

Qozogʻiston Prezidenti Qosim-Jomart Toqayev oiladagi va maishiy zoʻravonlik uchun jazoni kuchaytirishni nazarda tutuvchi qonunga imzo chekdi. Qabul qilingan qonundagi oʻzgartirishlarga koʻra ayollar va bolalarga nisbatan zoʻravonlikning har qanday koʻrinishlari uchun javobgarlik kuchaytirilmoqda. Oila institutini mustahkamlash va voyaga yetmaganlar xavfsizligini taʼminlashga qaratilgan standartlar joriy etilyapti.

Shuningdek, sogʻliqqa yengil zarar yetkazganlik va kaltaklash uchun jinoiy javobgarlik jazosi tiklanmoqda. Avval bu normalar bekor qilingan boʻlib, oʻrniga maʼmuriy jazo belgilangan edi. Oʻz joniga qasd qilishga undaganlik va yordam berganlik, shuningdek, oʻz joniga qasd qilishni targʻib etganlik, 16 yoshga toʻlmagan shaxslarga nisbatan jinsiy tegʻonlik uchun jinoiy javobgarlik joriy etildi. Voyaga yetmagan shaxsni oʻgʻirlash va qonunga xilof ravishda ozodlikdan mahrum qilish uchun jazolar sezilarli darajada kuchaytirildi. Yoʻlkirani toʻlamagan bolani jamoat transportidan majburan tushirib ketish taqiqlandi.

Eslatib oʻtarniz, soʻnggi yillarda Qozogʻistonda ayollarga nisbatan va oiladagi zoʻravonlik eng koʻp muhokama qilinayotgan mavzulardan biri boʻlib qolmoqda.

Suv toshqinlari odamlar oʻlimiga sabab boʻldi

Afgʻonistonda mavsumiy yomgʻirlar sabab yuz bergan suv toshqinlari kamida 33 kishining hayotiga zomin boʻldi. Yana 27 kishi jarohat olgan. Bu haqda mamlakat muvaqqat hukumat vakillari maʼlum qildi.

Afgʻoniston Tabiiy ofatlarni boshqarish vazirligi vakili Abdulla Janan Sayekning maʼlum qilishicha, oʻtayotgan haftada poytaxt Kobul va mamlakatning bir qancha viloyatlarida kuchli suv toshqinlari kuzatilgan. Unga koʻra 600 dan ortiq uyalar vayronaga aylangan, 200 ga yaqin chorva mollari nobud boʻlgan. Shuningdek, suv toshqini 800 gektarga yaqin qishloq xoʻjaligi

ekinlari va 85 kilometrdan ortiq yoʻllarga zarar yetkazgan.

Mahalliy Meteorologiya departamenti, oʻz navbatida, yaqin kunlarda Afgʻonistonning 34 viloyatining aksariyatida kuchli yomgʻir yogʻishi kutilayotgani haqida ogohlantirdi. Prognozga koʻra eng koʻp yogʻingarchilik Gʻazna, Kobul, Qandahar va Nangarhor viloyatlariga toʻgʻri keladi.

Hindistondaoʻn haftalik parlament sayloviga start berildi

19-aprel kuni Hindistonda bir necha haftalik parlament saylovlari boshlandi. Bosh vazir Narendra Modining hukmron millatchi "Bharata Janata" partiyasi 20 dan oshiq partiyalar bilan raqobatlashadi. Hukmron partiyaning esa nufuzi hamon baland. "Soʻnggi oʻn yilda 250 million odamni qashshoqlikdan chiqardi", deydi uchinchi muddatga saylanishga umid qilayotgan Modi.

Asosiy muxolifat hisoblangan "Hindiston Milliy kongressi" partiyasi yetakchiligidagi mukolif alyans ishsizlik muammo ekani, bu mamlakatning demokratik va dunyoviy nufuziga putur yetkazayotgani haqida ogohlantirmoqda.

Hindistonda salkam 1 milliard fuqaro ovoz berish huquqiga ega. Hokimiyatga oʻn yil oldin kelgan Modining obroʻsi hamon baland. U hindular manfaatini himoya qiluvchi, rivojlanishga qattiq turtki bergan, Hindistonning xalqaro sahnadagi nufuzini koʻtargan kuchli rahbar deb qaraladi. Biroq soʻnggi ommaviy soʻrov natijasiga koʻra ishsizlik va inflyatsiyadan xavotir kuchli ekanini bilsa boʻladi.

Shuning uchun "Hindiston Milliy kongressi" partiyasi ijtimoiy dasturlarga koʻproq pul ajratishga, ish oʻrinlarini oshirishga vaʼda bermoqda. Biroq partiya yetakchisi Rahul Gandining Bosh vazir boʻlishga imkoniyati uncha katta emas, deb hisoblanadi.

Toʻgʻri, xalqning "Bharata Janata" partiyasi hukmronligidan koʻngli toʻq emas, iqtisodiy qiyinchilik mavjud, narxlar oshmoqda, ammo shu bilan birga "mukxolifatdan bu muammolarni hal qiladigan bormi?" degan savolga javob yoʻq. Ijtimoiy soʻrov natijalaridan maʼlum boʻlishicha, hukmron partiya 2019-yilgi saylovdan ham yaxshiroq natija koʻrsatishi mumkin.

Yakuniy natijalar esa 4-iyun kuni eʼlon qilinadi.

Abduvali SOYIBNAZAROV ("Xalq soʻzi") tayyorladi.

Sog'inch

Oydin
HOJIYEVA,
O'zbekiston
xalq shoiri.

VATANGA MUHABBAT IZHORI

Hazorispand bo'lsam saholaringda,
Feruza tosh bo'lsam daryolaringda,
Hayit oyi bo'lsam samolaringda,
Mehru vafo — ko'rar dunyolaringda,
Seni yomon ko'zdan asramoq uchun!

Ostonangda yotgan iting bo'loyin,
Naslingni pok tutgan suting bo'loyin,
Ko'zingdagi hurlik o'ting bo'loyin,
Baland tog'larda burguting bo'loyin,
Seni g'anim ko'zdan asramoq uchun!

So'zim bor — savashda qilich bo'loli,
Shaxdim bor — quvvati birinchi bo'loli,
Yaxshi-yomonningda ilin bo'loli,
Ipak jonim metindan sinch bo'loli,
Seni ofat ko'zdan asramoq uchun!

Faqat sen ko'zimga boqib tur, Vatan,
Onamday yelkamga qoqib tur, Vatan,
Qalbmida daryoday oqib tur, Vatan,
Boshimda Humoday balqib tur, Vatan,
Meni gumon so'zdan asramoq uchun!
Seni yomon ko'zdan asramoq uchun!

UMR BU...

Umr bu — Allohdan bizga omonat,
Allohning farzi bor aziz jonlarda,
Omonatga qilma hargiz xiyonat.

Umr — yombi oltin, bug'doy doniday
Maydalama uni tegirmonlarda,
Allohning farzi bor aziz jonlarda.

Omonatga hargiz qilma xiyonat,
Uni pullab yurma mayxonalarda,
Umr — bu Allohdan qarzi qiyomat.

Umr — bu toledan baraka, xirmon,
Yellarga sovrma, tufroqqa sochma,
Allohning mulki bul har don, har somon.

G'urbat-g'iybatlarga talosh aylama,
Yo'lingda uchragan nokasu nodon
Kimsalarni unga farrosh aylama.

Senga bir hadiyat bul feruza tosh,
O'zing zargarisan, zahhobi — o'zing,
Qalloblarni-da sangtarosh aylama...

Umr — bu Allohdan bizga omonat...

Xushxabar

O'zbekiston – Iroq 4:1

Kecha Tailand mezbonlik qilayotgan
Osiyo kubogining 2-tur o'yinlari
o'tkazildi.

Ushbu turda "B" guruhidan joy olgan O'zbekiston terma jamoasi Iroq terma jamoasiga qarshi bahs olib bordi. Uchrashuvda vakillarimiz yaqqol ustunlik qildi va yakunda 4:1 hisobida g'alabaga erishdi. Bellashuvda gollarni raqib darvozasiga Akbar Usmonov, Mashrab Odilov, Elbek To'qinov va Sunnatilla Jo'rayev kiritdi. Iroqliklarning yagona javob to'pi Haydar Majid nomiga yozildi.

Mazkur guruhdagi ikkinchi uchrashuvda Saudiya Arabistoni Avstraliyani 4:2 hisobida mag'lubiyatga uchrattirdi.

Ikkinchi turdan so'ng O'zbekiston terma jamoasi olti ochko jamg'arib, guruh peshqadamiga aylanib oldi. Iroq va Saudiya Arabistoni 3 ochkodan to'lagan. Avstraliya esa ikki o'yinda ham imkoniyatni boy bergan.

"Xalq so'zi".

Nuqtai nazar

Davlatimiz rahbari xalqaro va mintaqaviy sammit hamda anjumanlarda, xususan, Dushanbada bo'lib o'tgan Markaziy Osiyo davlatlari rahbarlarining Maslahat uchrashuvida so'zlagan nutqida energetika sohasida xavfsizlikni ta'minlash masalasiga to'xtalgani bejiz emas. Elektr energiya ta'minoti dunyo miqyosida dolzarb ahamiyat kasb etmoqda.

Afsuski, mintaqada energetika infratuzilmalarini rivojlantirish sur'atlari sanoatlashtirish va urbanizatsiya jarayonlari, shuningdek, demografik o'sishdan orqada qolmoqda. Bugungi kunda bu mintaqada davlatlarining uzoq muddatli barqaror rivojlanishiga jiddiy tahdid solmoqda. Bunday sharoitda tarmoq vazirliklari va milliy kompaniyalarning geologiya-qidiruv ishlarini olib borish hamda istiqbolli konlarni o'zlashtirish, energiya resurslarini saqlash va yetkazib berish bo'yicha mavjud infratuzilmalarni kengaytirish hamda zamonaviy infratuzilmalarni yaratish sohasidagi hamkorligini yanada kuchaytirish zarurligi ta'kid etildi.

Shu bilan birga, energiya manbalarini diversifikatsiya qilmasdan, muqobil energetika sohasiga investitsiya va texnologiyalarni jalb etmasdan hamda "yashil" vodorodni ishlab chiqarishni yo'lga qo'ymasdan turib mintaqani barqaror rivojlantirish mumkin emas.

MARKAZIY OSIYO ENERGETIKA TIZIMI: ISTIQBOL VA IMKONIYATLAR

Mintaqaviy elektr quvvati bozorini yaratishning o'ziga xos afzalligi

Ta'kidlash joizki, mintaqada mamlakatlarda aholi sonining o'sishi, ular turmush tarzining yaxshilanishi hisobiga, iqtisodiyot tarmoqlarida korxona va tashkilotlarning ko'payishi natijasida elektr energiyaga bo'lgan talab ham mutanosib ravishda oshib boryapti. Ammo ehtiyoj ortgani sari, uni ishlab chiqarish borasidagi muammolar ham ko'payib boradi. Chunki qo'shimcha miqdorda elektr energiya ishlab chiqarish energiya resurslariga bo'lgan talabni ham oshiradi, yildan-yilga resurslarning yetishmovchiligi vujudga keladi. Bu esa elektr energiya narx (tarifi)larining oshishiga sabab bo'ladi.

Ortib borayotgan talabni qondirish uchun elektr energiya ishlab chiqarish quvvatini har yili ko'paytirib borish, sohada tabiiy yo'qotishlar miqdorini (elektr energiyani ishlab chiqarishda foydalaniladigan texnologiyalarni yangi zamonaviy texnologiyalarga o'zgartirish, magistral liniyalari va hududiy tarmoqlarda foydalanib kelingan elektr uzatuvchi kabeblar va transformatorlarni yangilash orqali) kamaytirish joiz. Sohada qayta tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanib energiya ishlab chiqarishni ko'paytirish va bu orqali raqobat muhitini rivojlantirish zarur bo'ladi. Shuning uchun energetika tarmog'ini ravnaq toptirish bo'yicha uzoq muddatli strategiyalar ishlab chiqilmoqda, elektr energiya uchun oldindan to'lovni amalga oshirishni rag'batlantirish mexanizmlari joriy etilayotir. Va sohada kapital qo'yimlarni jalb qilish tizimini takomillashtirish va mijozlarga xizmat ko'rsatishda samarali innovatsion g'oyalarga asoslangan dasturlar ishlab chiqilmoqda.

O'zbekiston Respublikasida raqobatbardosh mintaqaviy elektr quvvati bozorini shakllantirish, albatta, birinchiidan, mamlakat ichki ehtiyojlarini qanoatlantirish, ikkinchiidan, Markaziy Osiyo hududida joylashgan mamlakatlarning elektr energiyaga bo'lgan talabini samarali qoplash imkoniyatini yaratadi. Demak, O'zbekiston hududida mintaqaviy elektr quvvati bozorini yaratishning o'ziga xos afzalliklari mavjud. Va buning bir necha sababi bor.

Eng avvalo, elektr energiyani ishlab chiqarish va magistral liniyalari orqali uzatish borasida tajribaning mavjudligi; ikkinchiidan, Markaziy Osiyo hududida joylashgan mamlakatlar ichida, aynan O'zbekistonning geografik joylashuv jihatdan qulayligi, ularning barchasi bilan chegaradoshligi; uchinchidan, issiqlik elektr stansiyalari va issiqlik elektr markazlarining hududlar bo'yicha qulay joylashganligi; to'rtinchidan, O'zbekistonda aholi sonining qo'shni mamlakatlarga nisbatan ancha ko'pligi va zich joylashganligi; beshinchidan, O'zbekistonda elektr energiya narxining qolgan mamlakatlarga nisbatan arzonligi.

Shu nuqtaiy nazardan, mamlakatimizda elektr energetika tarmog'ida zamonaviy ilg'or mamlakatlar tajribasidan foydalangan holda yangi energiya siyosati olib borish muhim. Elektr energiya ishlab chiqarish sohasida sog'lom raqobat muhitini shakllantirish, respublikamiz hududida mintaqaviy elektr quvvati bozorini takomillashtirish, elektr energiya tarmog'ida bozor tamoyillariga asoslangan narx (tarifi) larni belgilash, sohaning ishlab chiqarish salohiyati va imkoniyatlarini tadqiq qilish orqali uning kuchli va zaif tomonlarini tahlil etish sohada jiddiy o'zgarishlarga olib keladi.

Sifat bor joyda

samaradorlik bo'ladi

Mamlakatimiz nafaqat o'zini o'zi elektr quvvati bilan ta'minlash, balki uni eksport qilish bo'yicha ham jiddiy imkoniyatlarga ega. Agar O'zbekiston Respublikasi hududida elektr quvvati bozori tashkil

etilsa, qo'shni mamlakatlar va ular orqali Eron, Afg'oniston, Pokistonga va XXRning ayrim hududlariga elektr energiya eksport qilish imkoniyati yaratiladi.

Shu bilan bir qatorda, mamlakatimiz hududida mintaqaviy elektr quvvati bozorini shakllantirish uchun O'zbekistonda energiya ta'minotiga bo'lgan ortiqcha qaramlik darajasi bilan bog'liq xavfni kamaytirish, elektr energiya ishlab chiqaruvchi IES va IEMlarning kreditga bo'lgan layoqatlilik darajasini oshirish, yangi issiqlik elektr stansiyalarini qurishda qo'shni davlatlarga yetkazib berish (eksport qilish) imkoniyatlarini e'tiborga olish

“ Bugun muammodan chiqish yo'li sifatida qayta tiklanadigan energiya manbalariga ham murojaat qilinayapti. Aftidan, 2050-yilga borib elektr quvvati ishlab chiqarishda ugleroddan foydalanmaslikka erishish rejasi juda ko'p mamlakatlarda qayta ko'rib chiqilish arafasida. Dunyo barqaror energetika tizimiga va “yashil” iqtisodiyotga o'tmoqda. Biz ham o'sha jarayonga qo'shilishimizga to'g'ri keladi. Baxtimiz shuki, “tiklanadigan energiya manbalari” deb tasniflanadigan energiya resurslariga boymiz. Tiklanadigan energiya manbalaridan foydalanishga o'tish strategiyadir, aniq maqsadlar bor, natija bor. O'zbekiston 2030-yilga borib energetika tizimida tiklanuvchi energiya manbalari ulushini 30 foizga yetkazmoqchi. ”

maqsadga muvofiq. Elektr energiya ishlab chiqaruvchi IES, IEM, quyosh elektr stansiyalari, shamol va gidroelektr stansiyalari manfaatlarini himoya qilish mexanizmlarini xalqaro standartlarga moslashtirish, faoliyat yurituvchi barcha elektr stansiyalari va markazlarining har biri bo'yicha alohida moliyaviy holatini yaxshilash borasida dasturlar ishlab chiqish kabi choralarlarni ko'rish talab etiladi.

Bilamizki, energetika sohasini rivojlantirish borasida O'zbekiston Prezidenti tomonidan oxirgi yillarda bir qancha Farmon va qarorlar qabul qilindi. Jumladan, 2019-yil 1-fevraldagi "O'zbekiston Respublikasi yoqilg'i-energetika tarmog'ini boshqarish tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi, 2022-yil 9-sentabrdagi "Energiya tejoyvchi texnologiyalarni joriy qilish va kichik quvvatli qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar to'g'risida"gi farmonlar, 2019-yil 27-martdagi "O'zbekiston Respublikasida elektr energetika tarmog'ini yanada rivojlantirish va isloh qilish strategiyasi to'g'risida"gi qaror qabul qilindi. Mazkur hujjatlar energetika tarmog'ida raqobat muhitini rivojlantirish va investitsiyalarni jalb qilish, elektr energiya ishlab chiqarish, magistral liniyalari orqali uzatish va hududiy

elektr tarmoqlari orqali yetkazib berish sohasidagi faoliyatning institutsional va tashkiliy huquqiy asoslarini tubdan takomillashtirish uchun xizmat qiladi.

Aytilish joizki, bozorda ayrim korxona va tashkilotlar uchun asossiz yengilliklar va qo'shimcha imtiyozlar berish amaliyotidan voz kechish, tabiiy monopoliya sohalari bo'yicha tarkibiy-tuzilmaviy o'zgartirishlar kiritish orqali ularga xizmat ko'rsatuvchi korxonalarni xususiyalashtirish jarayonlarini tezlashtirish, davlat tashkilotlari tomonidan korxona va tashkilotlar faoliyatini asossiz tekshirish amaliyotidan va bozorda raqobatni cheklashga doir huquqiy me'yorlardan voz kechish masalalariga ham alohida e'tibor qaratilayapti.

Aholi va tadbirkorlik subyektlarini elektr quvvati bilan ta'minlashda mavjud muammolarni bartaraf etish uchun esa elektr energiya ishlab chiqarish tarmog'ida foydalanib turilgan asosiy vositalarni bosqichma-bosqich zamonaviy texnologiyalarga almashtirish ishlarini jadallashtirish, IES va IEMlardagi boshqaruv faoliyatini takomillashtirish, kam xarajalilik tamoyillariga moslashtirish va zamonaviy boshqaruv mexanizmlarini joriy etish, eskirgan uskunalarni ro'yxatga olib, yangi turdagi zamonaviy vositalar bilan ta'minlash, atrof-muhit ekologiyasiga ta'sirni kamaytirish chora-tadbirlari ham ishlab chiqilayotganligi e'tiborga molik. Bu mamlakatimizning iqlim o'zgarishiga qarshi kurash borasida olgan xalqaro majburiyatlariga amal qilishini ham ta'minlaydi.

Barqaror energetika tizimiga erishish yo'lida

Markaziy Osiyo mintaqasi, bir tarafdin, energetika resurslariga boy, ammo boshqa tomondan, o'sha energetika resurslari teng taqsimlanmagan yoki ular turli-tuman. Suv-energetika masalalari hal etilmagani ham muvaffaqiyatli integratsiya yo'lida to'siq bo'lib keldi. Ayni chog'da Markaziy Osiyo respublikalari elektr quvvati ishlab chiqarishni rang-baranglashtirish bo'yicha faol choralar ko'rmoqda, jumladan, tiklanadigan energiya manbalari bo'yicha o'z dasturlarini rivojlantirmoqda.

Markaziy Osiyo mamlakatlaridagi energetika tizimi juda eskirib ketganini hisobga olish, sohaga xorijiy sarmoyani jalb etish maqsadga muvofiq. Zero, Markaziy Osiyoning energetika tizimi XX asrning 60 — 70 yillarida sovet itifoqi davrida yaratilgan. U Markaziy Osiyo elektr energetika tizimi yoki "Markaziy Osiyo energetika halqasi" deb ataladi. O'sha davr muhandislari ayni tizimni butun mintaqaning energetika resurslaridan samarali va oqilona yo'sinda foydalanishni ko'zlab, ya'ni butun boshli tizimning 70 foizini daryolarning quyi oqimida joylashgan

mamlakatlar, asosan, O'zbekiston bilan Turkmanistonda issiqlik energetikasi tarmoqlari ta'minlash kerakligini mo'ljallab yaratgan. Qolgan 30 foizi Tojikiston va Qirg'iziston gidroenergetika tizimi zimmasiga tushgan. Halqa 80 dan oshiq alohida elektr quvvati ishlab chiqaruvchi inshootlarni birlashtirgan.

Qizig'i shundaki, o'sha inshootlarning 29 tasi elektr quvvatini gaz, neft va ko'mirdan foydalanib ishlab chiqargan, 48 ta inshoot esa suv energetikasi inshootlari bo'lgan, ya'ni tizim u orqali uzatib beriladigan jami elektr quvvatining 50 foizdan oshig'i O'zbekiston hissasiga to'g'ri kelishiga mo'ljallab yaratilgan. Darvoqe, 2022-yilda nima uchun elektr quvvati yetkazib berishda uzilishlar bo'ldi, degan savol tug'ilishi tabiiy.

hayotga shunchalik tez tatbiq etilmog'daki, bir narsani bashorat qilish juda mushkul. Ammo O'zbekiston bundan buyon ham shu yo'lidan og'ishmay ketadigan bo'lsa, oldiga qo'yilgan maqsadlarga erishishi muqarrar. Zero, O'zbekistonda tiklanadigan energiya manbalariga o'tish va mamlakatning energetika tizimini mustahkamlash bo'yicha konsepsiya qabul qilingan.

O'zbekiston — imkoniyatlar mamlakati

Quyosh nuridan va shamoldan elektr quvvati olish bo'yicha ko'plab elektr stansiyalari qurishga oid katta maqsadlar bor. Xitoy, Yevropa, ayniqsa, Fors ko'rfazi mamlakatlari — BAA va Saudiya Arabistoni bilan memorandumlar, bitimlar imzolangan va amalga oshirilayapti. Imzolangan bir qator shartnomalarda mamlakatimiz iqtisodiyotiga, jumladan, energetika sohasiga milliardlab dollarlik investitsiyalar kiritilishi nazardagi tutilgan.

Mintaqa baribir barqaror energetikaga o'tadi. Lekin bu o'tish har bir mamlakatda turlicha bo'ladi. Ammo jiboyi jihat shundaki, juda ko'p innovatsiyalar joriy etilmoqda. 2018-yilga kelib insoniyatning butun tarixi davomida birinchi marta quyosh energetikasi tannarxi gaz, neft va hatto ko'mir yoqib issiqlik elektr stansiyalarida ishlab chiqariladigan elektr quvvati tannarxidan arzonroq bo'ldi. Hozirgi kunda yangi elektr stansiyalari qurilmog'chi bo'lsa, an'anaviy issiqlik elektr stansiyalaridan ko'ra tiklanadigan energiya manbalari (TEM) — quyosh va shamol elektr stansiyalariga sarmoya kiritish ancha foydali. Yil o'tgan sayin TEM tannarxi arzonlashib boraveradi, eng asosiysi, ishlab chiqariladigan elektr quvvati atrof-muhitni ifloslantirmaydi. Elektr quvvati tannarxi Markaziy Osiyo sharoitini hisobga olgan taqdirda ham tobora arzonlashib bormoqda.

Xullas, aholi soni ortib borarkan, iqtisodiyotlar rivojlanar ekan, bu o'z-o'zidan elektr quvvati iste'moli ortishiga sabab bo'ladi. Demak, rang-baranglashtirish har qanday energetika tizimini rivojlantirishning asosiy jihatlaridan biridir. Mabodo, qaysidir mamlakatdan elektr quvvati, gaz yoki neft import qilinayotgan ekan, muqobil ta'minotchilarni topishni ham o'ylab qo'yish joiz. Ularni tashishning bir necha kanali bo'lsin. O'zbekistonda elektr quvvatining 85 foizi gaz yoqiladigan issiqlik elektr stansiyalarida ishlab chiqariladi. Qozog'istonda elektr quvvatining 70 foizi ko'mir yoqib ishlaydigan issiqlik elektr stansiyalaridan olinadi. Tabiiyki, qazib olinadigan yonilg'i yoki yoqilg'iga qaramlik darajasi juda baland. Buni rang-baranglashtirish shart. Qolaversa, hamkorlik zarur.

Nazariyimizda, integratsiya siyosat, iqtisodiyot, xavfsizlik, infratuzilma, logistika — barcha sohada o'zaro bog'liqlikning yuksakroq darajasi bo'lishini taqozo qiladi. Biz bir-birimizga bog'liq. Shuning uchun muammolarni birga hal etishimiz shart. Qo'shni mamlakatlar bo'lganimiz uchun iqtisodiyot sohasida o'zaro hamkorlik qilamiz. Infratuzilma masalasida mintaqada darajasidagi energetika, transport va logistika infratuzilmalari mavjudligi tabiiy. Eng to'g'ri yo'l — hamkorlik. Mintaqamiz gidroenergetika sohasini rivojlantirish uchun katta salohiyatga ega. O'zbekiston Tojikistonda Zarafshon daryosida GES qurish loyihasini birgalikda ishlab chiqmoqda, Qirg'izistonda "Qambarota GES-1" loyihasini amalga oshirish masalasini faol hal etmoqda.

Nadiddin TUROBJONOV,
Islom Karimov nomidagi Toshkent davlat texnika universiteti rektori, akademik.

Xalq so'zi

Narodnoe slovo

MUASSISLAR:
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi
Qonunchilik palatasi Kengashi
O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisi
Senati Kengashi

Bosh muharrir O'tkir RAHMAT

2020-yil 25-martda O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligida 0001-raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr indeksi — 229. Buyurtma G-442. 14 540 nusxada bosildi. Hajmi — 2 taboq. Ofset usulida bosilgan. Qog'oz bichimi A-2. Bahosi kelishilgan narxda.

Gazetamiz haqidagi ma'lumotlarni yubkub olish uchun QR-kodni telefoningiz orqali skaner qiling.

TELEFONLAR:

Devonxona 71-259-74-51; Kotibxona 71-259-74-53;
e'lonlar 71-259-74-55.

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi va mullig'iga qaytarilmaydi.

Gazetaning yetkazib berilishi uchun obunani rasmiylashtirgan tashkilot javobgar.

Gazeta tahririyat kompyuter markazida teriladi hamda operator M. Begunratov tomonidan sahifalandi.

Gazetaning poligrafik jihatdan sifati chop etilishiga "Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi mas'ul. Bosmaxona telefoni: 71-233-11-07.

MANZILIMIZ:

100066,
Toshkent shahri,
Islom Karimov ko'chasi, 55-uy.
Navbatchi muharrir F. Bazorov.
Musahhih Sh. Mashrabboyev.

"Sharq" nashriyot-matbaa aksiyadorlik kompaniyasi bosmaxonasi. Korxona manzili:

Buyuk Turon ko'chasi, 41. O'ZA yakuni — 00.20 Topshirildi — 01.20

1 2 3 4 5 6